

## СТАНОВИЩЕ

|                               |                  |
|-------------------------------|------------------|
| АГРАРЕН УНИВЕРСИТЕТ           |                  |
| гр. ПЛОВДИВ                   |                  |
| Вх. № <i>1076</i>             | Дело № <i>48</i> |
| Получено на <i>08.09.2022</i> |                  |

върху дисертационен труд за получаване на образователната и научна степен **“доктор”** по: област на висше образование **6. Аграрни науки и ветеринарна медицина** професионално направление. **6.3. Животновъдство.**, научната специалност **„Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“**

Автор на дисертационния труд: **Янка Денева Иванова- Михайлова**  
задочен докторант, към катедра „Животновъдни науки” при Аграрен университет, гр. Пловдив

Тема на дисертационния труд: **Молекулни маркери за генотипиране и оценка на генетичните ресурси от местни породи овце в България“**

Изготвил становището: **Проф. дн Димитър Фердинандов Греков** - Аграрен университет – Пловдив, в област на висше образование **6. Аграрни науки и ветеринарна медицина**, Професионално направление: **6.3 Животновъдство**, Научна специалност **04.02.01. “Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“**,  
определен за член на научното жури със заповед № РД-16-779/05.07.2022 год. от Ректора на АУ.

### 1. Актуалност на проблема.

Разработена е тема която има определено научно и практично значение за овцевъдството в България. Със проведените системни молекулярни изследвания, са обхванати голям брой породи в България при които досега не са правени такива. Това дава насока за по-нататъшно провеждане на по-задълбочено проучване на местните породи на геномно ниво. С използването на съвременните методи на проучване на популациите на местните породи овце се очертава по-ясна представа за генетично разнообразие, което позволява и установяване на тяхната генетични обособеност.

От тази гледна точка разработвания проблем е не само актуален , но и перспективен за бъдещето на научните проучвания и решаването на практическите проблеми на овцевъдството.

### 2. Цел, задачи, хипотези и методи на изследване.

Основната цел поставена от автора е използване на микросателитни маркери за оценка на популационната структура и характеризиране на генетичното разнообразие на местни български породи овце. Целта напълно отговаря на поставената теза в темата на дисертационния труд, както и в обстойно направения литературен преглед и разработваните хипотези. За постигането на тази цел са поставени 10 конкретни и точни задачи. Задачите са формулирани последователно , методично и правилно. На базата на тази правилна и добре подбрана методика и конкретно описани задачи са дали възможност на докторанта да получи достатъчно информация за анализ и интерпретация. За постигането на тази цел автора е използвал съвременни методи за проучване на популациите на местните породи овце.

### **3. Онагледеност и представяне на получените резултати.**

Дисертационният труд е оформен и представен съгласно изискванията. Над една трета от работата - 79 страници са „Резултати и обсъждане“. Това дава ясна представа за самостоятелните лични виждания и работа на докторанта. Те са онагледени с 29 добре подбрани фигури и 22 таблици.

Езикът е ясен, точен, научен и логичен.

### **4. Обсъждане на резултатите и използвана литература.**

Получените резултати са анализирани адекватно и задълбочено в контекста на поставените цел и задачи. Откроява се добрата осведоменост на докторанта и умелото използване на литературните източници. Ползвана е литература от 296 източника, от които 22 на кирилица и 274 на латиница. Това дава основание на докторанта да направи ясни и точни изводи и препоръки от своята работа.

### **5. Приноси на дисертационния труд.**

#### **Научни приноси**

За първи път е извършено разширено и системно проучване на генетичните ресурси на 12 популации от местни породи овце в България, от които 7 нови, на основата на микросателитен анализ в 13 локуса.

За първи път е проведен корелационен анализ между генетичните и фенотипни матрици за анализираните 12 породи овце на основата на Мантел тест.

#### **Научно-приложни приноси**

Получените резултати могат да бъдат използвани като основа за системно наблюдение/мониторинг на състоянието и развитието на генетичните ресурси на местните породи овце и тяхното ефективно управление чрез приложението им при разработване и прилагане на развъдни, в т.ч. и консервационни програми.

Установената средна корелация между 40 генетичните и фенотипни параметри може да послужи като отправна точка за прилагане на комплексна оценка на генетичните ресурси от овце, включваща данни от микросателитни анализи и набор от фенотипни признаци.

### **6. Критични бележки и въпроси.**

Нямам въпроси и критични бележки към докторанта.

### **7. Публикувани статии и цитирания.**

#### **ПУБЛИКАЦИИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД:**

Mihailova Y. (2021). Genetic diversity and structure of 2 indigenous sheep breeds (Kotel and Teteven) in Bulgaria using microsatellite markers. *Biotechnology & Biotechnological Equipment*. 35(1): 576-585. IF=1.633. Q3 Scopus  
<https://doi.org/10.1080/13102818.2021.1903339>,

#### **Цитирания:**

1. Odjakova, T., Todorov, P., Radoslavov, G., & Hristov, P. (2022). Microsatellite Genotyping of Two Bulgarian Sheep Breeds. *Diversity*, 14(3), 210.1, MDPI SJR 2021 = 0.654 <https://www.scopus.com/sourceid/21100924379>. 2. Loukovitis, D., Szabó, M.,

Chatziplis, D., Monori, I., & Kusza, S. (2022). Genetic diversity and substructuring of the Hungarian merino sheep breed using microsatellite markers. Animal Biotechnology, 1-9, SJR 2021 = 0.301 <https://www.scopus.com/sourceid/14943>

Представеният автореферат отразява обективно структурата и съдържанието на дисертационния труд.

### **ЗАКЛЮЧЕНИЕ:**

Въз основа на научените и приложените, от докторантката, различни методи на изследване, правилно изведените експерименти, направените обобщения и изводи считам, че представеният дисертационен труд отговаря на изискванията на ЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение, което ми дава основание да го оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително/отрицателно и да присъди присъди на **Янка Денева Иванова- Михайлова** образователната и научна степен **“доктор”** по научната специалност **„Развъждане на селскостопанските животни, биология и биотехника на размножаването“**

Дата: 02.09.2022 г.  
гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ

СТАНОВИЩЕТО: .....  
(Проф. дн Димитър Фердинандов Греков)